

ŞİDDET MAĞDURLARI

Sayın meslektaşlarım, değerli katılımcılar hepiniz hoş geldiniz

Öncelikle İstanbul Barosunun Hayvan Hakları Komisyonunun, bu günkü toplantıca katıldığımız ve bize güç kattığınız için şahsım ve İstanbul Barosu adına teşekkürlerimi ifade etmek istiyorum. Hepinizin bildiği gibi canlıların en gelişmiş insan ama canlıların en hırslısı, her şeye sahip olmak isteyen olamayınca da kavga çıkaran, etrafına zarar veren, savaş çıkaran, öldüren İnsanoğludur. Öyle ki şu koskoca dünyaya sığmayan dünyayı paylaşamayan, her şeye tek başına sahip olmak arzusu ile canlılara şiddet uygulayan insan bundan sakınmalıdır.

Sözlük anlamıyla şiddet, kişinin başka insanlara ya da çevresine yönelik olarak gösterdiği zarar verme durumu olarak tanımlanır. Aslında şiddetin tam olarak tanımını yapmak çok da kolay değildir. Şiddet, sözel ve psikolojik tacizi de içeren fiziksel şiddetin yanı sıra kabadayılık, bedenini kullanarak birine bilerek rahatsızlık veya fiziki olarak zarar vermek olarak da tanımlanabilir. Şiddet esasen insana özgü bir psikolojiyi ve psikiyatrik bir hali ifade eder. İnsanda küçükken başlayan ve aslında psikolojik bir sapma olan fakat kişisel ve çevresel faktörlerden kaynaklanan ve hatta bazen oyun gibi algılanan şiddet, zarar veren özelliği ile önce çevredeki hayvanlara yönelir ve insan erginliğe ulaşırken de önce aile bireylerine sonra da çevreye yönelir ve suç teşkil edici eylem olarak tanımlanır. Diğer taraftan şiddet psikolojik, fiziksel, sözel ve duygusal şiddet olarak karşımıza çıkmakta ve çocukluktan başlamaktadır. İnsanı çocukluğundan beri suç işlemeye iten etkenleri ise şöyle sıralayabiliriz:

- Çocukların davranışlarını kontrol etmede zorluk yaşaması ve içlerinden geldiği gibi düşünmeden hareket etmeleri,
- Sorun çözme, çatışma çözme, öfke kontrolü ve iletişim kurma gibi sosyal becerilerinin zayıf olması ya da olmaması,
- Aile içi çatışma, evlilik uyuşmazlığı, ev içi şiddet, istismar,
- Hayal kırıklığına toleranslarının düşük olması ve herhangi bir engellemeyle karşılaştıkları zaman onunla başa çıkamamaları,
- Eğitim yaşamlarının ihmal edilmesi,
- Çocuğa yönelik zayıf danışmanlık, çocuğun yaşamını takipte başarısızlık,
- Ailenin disiplin becerilerinin zayıflığı, uygunsuz, tutarsız ve sert disiplin, yetiştirme konusundaki farklı anlayışların çocuğa yansıtılması,
- Çocuğun fiziksel ve ruhsal sağlığının iyi olmaması, madde kullanımı, depresyon hali

Şiddet içerikli davranışlar kendisini öfke patlamaları, vurma, tekmeleme, itme, yaralama, kavga etme, tehdit etme, hayvanlara karşı acımasız davranışlar, yangın çıkarmaya teşebbüs ve eşyalara bilerek zarar verme şeklinde gösterebilir. Bunun için de önemli olan şiddet ve suç oluştuğundan sonra müdahale etmek değil önceden ve okulda çocukları takip ederek erken uyarı işaretlerine bakarak sorunu çözmek gerekir. Unutulmamalıdır ki şiddet şiddeti doğurur ve şiddet sadece çağımızın bir sorunu değil insanlığın sorunudur ve şiddet ailede başlar. Aile içi şiddet bir kişinin eşine, çocuklarına, anne ve babasına, kardeşlerine ve yanında birlikte yaşadığı diğer aile bireylerine karşı geliştirdiği şiddettir. Ülkemizde ise en çok şiddete maruz kalanlar önce sessiz ve dilsiz şirin canlılar olan can yoldaşımız hayvanlar sonra

çocuklar ve kadınlar gelmektedir. Hepsindeki ortak payda ise gördükleri şiddettir.

Çocuk ve kadınlara uygulanan ve kesinlikle kabul edilemez şiddeti değerli katılımcılara bırakarak hayvanlara karşı şiddeti ve suçları değerlendirsek ortaya şöyle bir tablo çıkmaktadır. Hayvanlara uygulanan şiddetin insan ve toplum için ciddi bir tehdit oluşturduğu artık tüm medeni ülkeler ve hukuk sistemlerince kabul edildiği halde bu potansiyeli kabahat nevinden yaptırıma bağlayarak şiddete başvurup suç işleyenleri tekrar toplum içine salıvermek, medeni ülkeye yakışmaz ve pozitif hukuk anlayışına da uygun düşmez

Aslında yetkililer, hayvana karşı işlenen suçun ve yönelen şiddetin ehemmiyetini idrak edemiyorlar. Hayvanla başlayan suçun- şiddetin, yine hayvanla sınırlı kaldığını ve kalacağını düşünüyorlar. Tüm gelişmiş ülkelerde, hayvana karşı işlenen suçlar, er ya da geç insana da yönelecek inancı ile cezalandırılırken bizde sadece itin köpeğin davası olarak muamele görmektedir. Oysa en büyük sorunlarımızdan biri hayvana karşı işlenen suçun ve yönelen şiddetin insana yöneleceği idrakinden uzak yetkililerin varlığıdır. Bu nedenle de o bildik davranış biçimleri ile hayvanlara eziyet ederek canlı oldukları unutulmuş yapılanlara kimsenin seyirci kalması düşünülemez.

Bunun için hayvana yönelik şiddeti, hayvan severler imajının dışında hukukçu olarak değerlendirip, toplumun genel güvenliği konusu içinde ele alarak, müeyyidelendirilmesini kesinlikle sağlamamız gerekiyor.

Şu anda ülkemizde, hayvan hakları el alındığında, en önemli ve de en acilen değişmesi gereken husus, 2004 yılında yürürlüğe giren 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanununun Kabahatler kanunu kapsamında yer almasıdır.

Diğer taraftan kanunun içeriğine bakıldığında, hukuki düzenlemeler açısından hiç de fena bir kanun olmadığı görülmekle birlikte yaptırım kısmındaki eksiklikler ve sadece idari para cezası ile müeyyidelendirilmiş olması, kanunun esasında varken yok kılıyor.

Adalet Bakanlığı, en son yasa tasarısı için adliyelerin yükü ağır diyerek kabahatler kanunu kapsamında kalması yönünde görüş bildirdi. Böyle bir hukuki yaklaşım bakanlığın ismindeki adaletten beklenen değildir. Adalet de sadece insanlar için olmamalıdır Toplumda hayvanlara karşı suç teşkil eden fiiller işlenecek ama bakanlık adliyenin yükü ağır diyerek önemsemeyecek, bu durum kabul edilemez.

Söylenenlerin aksine bu gidişle ve anlayışla güvenli bir toplumda yaşamak hepimiz için sadece hayalden ibaret kalacaktır.

Biz İstanbul Barosu olarak dünyanın en büyük barolarından biri sıfatıyla ülkemizde bu konuya ağırlık vererek sonuç almak istiyoruz. Komisyon ve merkezlerimiz eşgüdüm içinde ve uzmanlık konularında yardımlaşarak gerçekleştirdikleri kazanımlar ve toplumsal fayda için hukuki çalışmalar yapmaktadırlar.

Hayvanların hayatları esaretle geçer. Zehirlenir, vurulurlar... Hizmet edemeyecek kadar yaşlandıklarında sokak ortasında dövülürler. Kaçınılmaz ölümlerine bile dayakla ve acıyla yollanırlar. Birer canlı değil, sadece maddi değeri olan mal olarak görülürler. Ve biz bu korkunç haksızlığı bitirmek istiyoruz. Dünya insan, hayvan, bitki ayırmadan hepimizindir. **“Onların yaşama hakkı insan haklarımıza dâhildir”** diyoruz.

Av. Muammer Aydın
İstanbul Barosu Başkanı
(Şiddet Mağdurları Paneli / 2.5.2009)